

2019 оны 09 дүгээр сарын 16
№36/1089/

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

**Монгол Улсын
Засгийн газрын
тогтоол**

**Үндэсний хөтөлбөр
батлах тухай**

**Монгол Улсын
Засгийн газрын
тогтоол**

**Тогтоолын хавсралт
шинэчлэн батлах тухай**

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

305.	Үндэсний хөтөлбөр батлах тухай	Дугаар 177	1337
306.	Тогтоолын хавсралт шинэчлэн батлах тухай	Дугаар 181	1345

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2019 оны 5 дугаар
сарын 1-ний өдөр

Дугаар 177

Улаанбаатар
хот

Үндэсний хөтөлбөр батлах тухай

“Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030”-ын 2.1.4 дэх заалт, Төрөөс эрдэс баялгийн салбарт баримтлах бодлогын 3.2.2.9, 3.2.2.10 дахь заалт болон Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хуулийн 10.3-т заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. “Үндэсний геомэдээллийн сан” үндэсний хөтөлбөрийг хавсралт ёсоор баталсугай.

2. Хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээг жил бүрийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлд тусгаж, түүнд шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэрийг улсын төсөв, гадаадын зээл, тусламжаар санхүүжүүлэхийг Сангийн сайд Ч.Хүрэлбаатар, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд Д.Сумъяабазар нарт үүрэг болгосугай.

3. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг баталж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавьж ажиллахыг Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд Д.Сумъяабазарт даалгасугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

У.ХҮРЭЛСҮХ

**УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД
ҮЙЛДВЭРИЙН САЙД**

Д.СУМЪЯАБАЗАР

Засгийн газрын 2019 оны 177 дугаар
тогтоолын хавсралт

“ҮНДЭСНИЙ ГЕОМЭДЭЭЛЛИЙН САН” ХӨТӨЛБӨР

Нэг. Ерөнхий мэдээлэл

“Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030”-ын 2.1.4 дэх заалтад “Геомэдээллийн нэгдсэн сан бий болгож, ашигт малтмал, хайгуулын салбарт хөрөнгө оруулалтын таатай орчныг бий болгох”, Төрөөс эрдэс баялгийн салбарт баримтлах бодлогын 3.2.2.9 дэх заалтад “... үндэсний геомэдээллийн нэгдсэн санг иж бүрнээр бүрдүүлэн баяжуулах”, 3.2.2.10 дахь заалтад “Үндэсний геомэдээллийн нэгдсэн санг цахим мэдээллийн технологийн системд шилжүүлж, геологи, хайгуулын ажлын тайлан, анхдагч баримт материал болон дээж, чулуулгийн сорьц хадгалах, архивлах шинэчилсэн заавар, стандартыг бий болгох”, Монгол Улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.60 дахь заалтад “Үндэсний геомэдээллийн санг байгуулан, мэдээлэл түгээх үйлчилгээг хялбаршуулна” гэж тус тус заасан, Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлөөс ирүүлсэн “Үндэсний геомэдээллийн сан хөтөлбөрийг боловсруулан батлуулах” гэсэн чиглэл нь “Үндэсний геомэдээллийн сан” хөтөлбөр (цаашид “хөтөлбөр” гэх)-ийг боловсруулах үндэслэл болж байна.

Эрдэс баялгийн салбарын хөгжлийг тодорхойлогч гол хүчин зүйлийн нэг нь бүх төрлийн геологийн судалгааны ажлын үр дүнд бий болсон геологийн мэдээлэл байдаг бөгөөд анхдагч болон дахин боловсруулсан мэдээлэл нь хүн амын амьдрах эрүүл, аюулгүй орчин, байгаль орчны тэнцвэрт байдал, геологийн тогтоц, ашигт малтмалын зүй тогтол зэргийг тодорхойлдог.

Өнөөдрийн байдлаар ашиглаж байгаа өгөгдлийн сангуудыг дараагийн дээд түвшний програм хангамжид шилжүүлж, хадгалалт хамгаалалт, хандалтыг сайжруулах, геологийн судалгааны мэдээллийн үр дүнгээр мэдээллийн санд үүссэн геологийн холбогдох давхаргуудыг холбож шинэ бүтээгдэхүүн гаргах, цахим хэрэглээнд нэвтрүүлэх, ашигт малтмалын нөөцийн хөдөлгөөн, баланс хөтлөх ажлыг боловсронгуй болгох, анхдагч тайлан материалыг цахим хэлбэрт шилжүүлэх, эрэх, хайх, ашиглах боломжтой хайлтын системд бүрэн хамруулах, чулуун дээжийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах зэрэг дараагийн үе шатны ажлуудыг хийх зайлшгүй шаардлагатай байна.

Энэ хөтөлбөрийг хэрэгжүүлснээр эрдэс баялгийн салбарын гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулагчдыг үнэн бодит, найдвартай мэдээллээр хангах замаар үйл ажиллагаанд нь дэмжлэг үзүүлэх, олон нийтэд тухайн салбарыг сурталчлан таниулах, шинэ орд, илрэлийн геологийн тогтоц, холбогдох бусад мэдээллийг харьцуулах боломжоор хангах, тухайн бүс

нутгийн хэтийн төлөв, геологийн тогтоцыг бүрэн хэмжээгээр судлахад дэмжлэг болох, цаашлаад эрдэс баялгийн салбарын үйл ажиллагааг олон улсын жишгийн дагуу хөгжүүлэхэд чухал үүрэг гүйцэтгэнэ.

Хоёр. Хөтөлбөрийн зорилго, зорилт

2.1. Үндэсний геомэдээллийн нэгдсэн сан (цаашид “геомэдээллийн сан” гэх)-г боловсронгуй болгох, иж бүрнээр бүрдүүлэх, баяжуулах, мэдээллийг боловсруулах, нууцад хамааруулснаас бусад мэдээллийг нийтэд түгээх, үүнтэй холбогдсон бүх төрлийн үйлчилгээг хялбаршуулах, анхдагч баримт материал болон чулуун дээжийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах, хүний нөөцийн өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэх, олон улсын түвшинд хүргэхэд энэ хөтөлбөрийн зорилго оршино.

2.2. Хөтөлбөрийн зорилгыг хангахын тулд дараахь зорилтуудыг хэрэгжүүлнэ:

2.2.1. геомэдээллийн сангийн үйл ажиллагааг зохицуулах хууль зүйн орчныг бүрдүүлэх;

2.2.2. олон улсын жишигт нийцсэн геомэдээллийн санг бий болгох;

2.2.3. геомэдээллийн сангийн үйл ажиллагааны аюулгүй байдлын тогтолцоог бий болгох;

2.2.4. геологийн баримтын төв архивт хадгалагдаж байгаа тайлан, холбогдох биет материалыг цахим хэлбэрт хөрвүүлэх, хэрэглэгчид мэдээлэл авах боломжийг бүрдүүлэх.

Гурав. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үе шат, үйл ажиллагаа

3.1. Хөтөлбөрийг 2019-2023 онуудад хэрэгжүүлнэ.

3.2. Геомэдээллийн сангийн үйл ажиллагааг зохицуулах хууль зүйн орчныг бүрдүүлэх зорилтын хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

3.2.1. геомэдээллийн сангийн асуудлыг зохицуулах талаар холбогдох хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлыг судалж шийдвэрлүүлэх;

3.2.2. эрдэс баялгийн салбарт үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжүүдээс ирүүлж байгаа геологийн судалгааны ажлын бүх төрлийн тайлан, түүний тоон өгөгдөл ба мэдээллийг геомэдээллийн санд хүлээж авах загвар, холбогдох үйл ажиллагааны зааврыг баталж мөрдүүлэх;

3.2.3. нээлттэй ба хязгаарлагдмал, төлбөртэй болон төлбөргүй мэдээллийн жагсаалтыг нарийвчлан боловсруулж батлах;

3.2.4. геомэдээллийн сангийн үйл ажиллагаанд мэдээллийн аюулгүй байдлын үндэсний болон олон улсын стандартыг мөрдүүлэх;

3.3. Олон улсын жишигт нийцсэн геомэдээллийн санг бий болгох зорилтын хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

3.3.1. үндэсний болон олон улсын стандартын дагуу геомэдээллийн сангийн бүтэц, зохион байгуулалтыг тодорхойлох зорилгоор бүтцийн дүн шинжилгээг үндэсний болон олон улсын зөвлөхүүдийн оролцоотойгоор хийх;

3.3.2. олон улсын түвшинд нийцсэн геомэдээллийн сангийн загварыг боловсруулж, ашиглалтад оруулах;

3.3.3. геомэдээллийн санд оруулах өгөгдөл, мэдээллийг бүрдүүлэх, нэг загварт хөрвүүлэх гарын авлагыг олон улсын жишигт нийцүүлэн боловсруулах, хэрэглэгчдэд хүргэж мөрдүүлэх;

3.3.4. Монгол Улсын хэмжээнд хийгдсэн судалгааны ажлын үр дүнгээр геологи, тектоник, геохимийн болон бусад холбогдох зургуудыг зохион хэрэглэгчдийн хүсэлт шаардлагад нийцүүлэн хүргэх;

3.3.5. геомэдээллийн мета-өгөгдлийн каталогийг цахим орчны газарзүйн мэдээллийн системд суурилан хөгжүүлэх, холбогдох мэдээллээр баяжуулах, үйлчилгээнд нэвтрүүлэх;

3.3.6. нууцад хамааруулснаас бусад геомэдээллийг цахим орчинд байршуулах, сонирхогч талуудад хүртээмжтэй болгох, үйлчилгээнд нэвтрүүлэх;

3.3.7. төрийн байгууллагуудын хооронд геомэдээллийг солилцох болон бусад хэрэглэгчдэд тэдгээр мэдээллийг цогц байдлаар авах боломжийг хангасан мэдээллийн системүүдийн үйлчилгээний холбоосыг хөгжүүлж, үйлчилгээнд нэвтрүүлэх, төрийн үйлчилгээний нэгдсэн системтэй холбох, бусад ижил төстэй системтэй уялдуулах;

3.3.8. холбогдох хууль, тогтоомжийн хүрээнд эрдэмтэн, судлаачдын хийсэн геологийн судалгааны ажлын тайлан, материалыг ашиглах боломжтой байдлаар нэгтгэн цуглуулах, цахим хэлбэрт хөрвүүлэн олон нийтэд ил тод болгох, тэдгээрийг хууль бус хуулбарлалтаас хамгаалах арга хэмжээ авах;

3.3.9. геомэдээллийн сангийн үйлчилгээнд Монгол Улсын үндэсний стандарт (MNS), олон улсын стандарт (ISO)-ыг нэвтрүүлэх;

3.3.10. геомэдээллийн захиалгат үйлчилгээг нэвтрүүлэх;

3.3.11. геомэдээллийн сангийн үйл ажиллагаа болон геологи, эрдэс баялгийн салбарыг олон нийтэд сурталчлан таниулах арга хэмжээг зохион байгуулах.

3.4. Геомэдээллийн сангийн үйл ажиллагааны аюулгүй байдлын тогтолцоог бий болгох зорилтын хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

3.4.1. геомэдээллийн сангийн үйл ажиллагаанд олон улсын түвшний шаардлага, аюулгүй байдлыг хангасан програм хангамжийг нэвтрүүлэх, техник хангамжийн шинэчлэл хийх;

3.4.2. техник хангамжийн аюулгүй, найдвартай ажиллагаа, хортой код, гадны халдлагаас хамгаалах хамгаалалтын системийг иж бүрнээр нэвтрүүлэх;

3.4.3. хүний нөөцийг мэргэшүүлэх сургалтад хамруулах, ижил төстэй үйл ажиллагаа явуулдаг олон улсын байгууллагуудад дадлагажуулах, сургалт зохион байгуулах;

3.5. Геологийн баримтын төв архивт хадгалагдаж байгаа тайлан, холбогдох биет материалыг цахим хэлбэрт хөрвүүлэх, хэрэглэгчид мэдээлэл авах боломжийг бүрдүүлэх зорилтын хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

3.5.1. улсын болон хувийн хөрөнгөөр хийж гүйцэтгэсэн геологийн бүх төрлийн судалгааны ажлын үр дүнгийн бичвэр ба хавсралт тайлангуудыг тоон хэлбэрт шилжүүлэх, нэгдсэн загварын дагуу хайх, олох, унших, хэвлэх үйлдэл бүхий системчилсэн сан үүсгэж, геомэдээллийн сантай холбох;

3.5.2. уншлагын танхимыг олон улсын жишигт нийцсэн үйлчилгээтэй болгох, төлбөрийг цахим хэлбэрт шилжүүлэх;

3.5.3. геологийн баримтын төв архивт хадгалагдаж байгаа чулуун дээж, анхдагч материалуудыг бүртгэлжүүлэх, (орд илрэл, дээжийн нэр, дугаар, дээж авсан газрын нэр, нас, координат, номенклатур зэрэг сонголт хийх боломжтой болон бусад хэлбэрээр) баяжуулах;

3.5.4. чулуун дээжийн сангийн барилга байгууламжийг учирч болзошгүй эрсдэлээс хамгаалах зорилгоор засвар үйлчилгээг тогтмол хийх.

Дөрөв. Хөтөлбөрийн үр дүн, шалгуур үзүүлэлт

4.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлснээр дараахь үр дүнд хүрнэ:

4.1.1. геомэдээллийн сангийн үйл ажиллагааг зохицуулах эрх зүйн орчин бий болж, нууцад хамааруулснаас бусад материалыг нээлттэй ашиглах боломж бүрдсэн байна.

4.1.2. олон улсын жишигт нийцсэн бүтэц, зохион байгуулалттай, улсын эдийн засгийн хэрэгцээ шаардлага, хөгжлийн төлөв байдалд нийцүүлэн шинжлэх ухааны үндэслэлтэй геомэдээлэл боловсруулах, дүн шинжилгээ хийх замаар төрийн байгууллагуудыг шийдвэр гаргахад мэргэжлийн мэдээлэл, зөвлөмжөөр хангах, дэмжлэг үзүүлэх, геологийн судалгааны ажлын эрсдэлийг бууруулах чиглэлээр геомэдээллийн чанарын түвшинг сайжруулахад бодит дэмжлэг үзүүлэхүйц геомэдээллийн сантай болсон байна.

4.1.3. геомэдээллийн цахим аюулгүй байдлыг хангасан, төрийн байгууллага хооронд хурдан шуурхай мэдээлэл солилцох боломж бүхий, хэрэглэгчдийн шаардлагад нийцсэн аюулгүй байдлын тогтолцоо бий болсон байна.

4.1.4. геологийн баримтын төв архивт хадгалагдаж байгаа тайлангуудыг тоон хэлбэрт шилжүүлэн, орон зайн мэдээллүүдийг нэгдсэн загварт хөрвүүлэх ажил бүрэн хийгдэж Монгол Улсын хэмжээнд геологийн болон холбогдох бусад зургийг шинэчлэн зохиож, бичмэл тайлангийн хадгалалт, хамгаалалт, чулуун дээжийн сан дахь дээжүүдийн бүртгэл, хадгалалтыг олон улсын жишигт хүргэсэн байна.

4.2. Хөтөлбөрийн үр дүнг дараахь шалгуур үзүүлэлтээр үнэлнэ:

№	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин				
			2019	2020	2021	2022	2023	
1.	Геомэдээллийн сангийн үйл ажиллагаатай холбоотой эрх зүйн акт	тоо	0	1				
2.	Эрдэс баялгийн салбарт үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжүүдээс ирүүлж буй геологийн судалгааны ажлын бүх төрлийн тайлан, түүний тоон өгөгдөл ба мэдээллийг геомэдээллийн санд хүлээж авах загвар, заавар	тоо	0	1				

3.	Нээлттэй ба хязгаарлагдмал, төлбөртэй болон төлбөргүй мэдээллийн батлагдсан жагсаалт	тоо	0		1		
4.	Мэдээллийн аюулгүй байдлын үндэсний болон олон улсын стандарт нэвтрүүлсэн	хувь	20	60	100		
5.	Үндэсний болон олон улсын стандартын дагуу геомэдээллийн сангийн бүтэц, зохион байгуулалтыг тодорхойлох зорилгоор бүтцийн шинжилгээ	тоо	1				
6.	Үндэсний онцлогийг харгалзсан бөгөөд олон улсын жишигт нийцсэн геомэдээллийн сангийн загвар	хувь	70	100			
7.	Геомэдээллийг санд оруулах, өгөгдөл, мэдээллийг бүрдүүлэх, нэг загварт хөрвүүлэх гарын авлага	тоо	0	1			
8.	Монгол Улсын хэмжээнд хийгдсэн судалгааны ажлын үр дүнгээр геологи, тектоник, геохимийн болон бусад холбогдох зургуудын боловсруулалт	хувь	80	90	100		
9.	Геомэдээллийн мета-өгөгдлийн каталоги	тоо	3500	4000	4500	5000	5500
10.	Нууцад хамааруулснаас бусад геомэдээллийг цахим орчинд байршуулсан, сонирхогч талуудад хүртээмжтэй үйлчилгээ	тоо	0	3			
11.	Төрийн байгууллагуудын хооронд геомэдээллийг солилцох холбоос	тоо	0				1
12.	Геологийн судалгааны ажлын тайлан, материалыг ашиглах боломжтой байдлаар нэгтгэсэн цуглуулга, цахим хэлбэрт хөрвүүлсэн үйлчилгээ	тоо	0		1		
13.	Геомэдээллийн сангийн үйлчилгээнд Монгол Улсын үндэсний стандарт (MNS), олон улсын стандарт (ISO)-ыг нэвтрүүлсэн	тоо	0		1	1	

14.	Геомэдээллийн захиалгат үйлчилгээ	хувь	0	50	100		
15.	Геомэдээллийн сангийн үйл ажиллагаа болон геологи, эрдэс баялгийн салбарыг олон нийтэд сурталчлан таниулах арга хэмжээ	тоо	2	2	2	2	2
16.	Геомэдээллийн сангийн үйл ажиллагаанд олон улсын түвшний шаардлага, аюулгүй байдлыг хангасан програм хангамжийг нэвтрүүлсэн	хувь	70	85	100		
17.	Геомэдээллийн сангийн хуулбар хувь, нөөц сан	хувь	0	100			
18.	Техник хангамжийн аюулгүй, найдвартай ажиллагаа, хортой код, гадны халдлагаас хамгаалах хамгаалалтын систем	хувь	50	100			
19.	Хүний нөөцийг мэргэшүүлэх болон ижил төстэй үйл ажиллагаа явуулдаг олон улсын байгууллагуудад дадлага, сургалт зохион байгуулсан	тоо	2	2	2	2	2
20.	Анхдагч мэдээллээс баяжуулсан цахим сан	хувь	60	80	100		
21.	Цаасан болон биет тайлан материалыг цахим хэлбэрт шилжүүлсэн	хувь	40	70	100		
22.	Орон нутгийн засаг захиргааны нэгж болон байрзүйн зургийн номенклатурын байдлаар боловсруулсан мэдээлэл	хувь	50	75	100		
23.	Уншлагын танхимыг олон улсын жишигт нийцсэн үйлчилгээтэй болгож, төлбөрийг цахим хэлбэрт шилжүүлсэн	хувь	50	75	100		
24.	Чулуун дээж, анхдагч материалуудыг бүртгэлжүүлж, (орд илрэл, дээжийн нэр, дугаар, дээж авсан газрын нэр, нас, координат, номенклатур зэргээр сонголт хийх боломжтой болон бусад хэлбэрээр) баяжуулж цахим сан үүсгэсэн	хувь	30	40	50	70	90
25.	Чулуун дээжийн сангийн барилга байгууламжийг учирч болзошгүй эрсдэлээс хамгаалах зорилгоор засвар үйлчилгээг хийсэн	хувь	50				100

Тав. Хөтөлбөрийн санхүүжилт

5.1. Хөтөлбөрт тусгагдсан зорилт, үйл ажиллагааг дараахь эх үүсвэрээс санхүүжүүлнэ:

- 5.1.1. Улсын болон орон нутгийн төсөв;
- 5.1.2. Гадаадын зээл, тусламж;
- 5.1.3. Бусад эх үүсвэр.

Зургаа. Хөтөлбөрийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ

6.1. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх ажлыг геологи, уул уурхайн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага хариуцан зохион байгуулна.

6.2. Хөтөлбөрийн хүрээнд тухайн жилд хийхээр төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтэд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүнг дараа оны I улиралд багтаан Засгийн газарт танилцуулж байна.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2019 оны 5 дугаар
сарын 1-ний өдөр

Дугаар 181

Улаанбаатар
хот

Тогтоолын хавсралт шинэчлэн батлах тухай

Эрчим хүч хэмнэлтийн тухай хуулийн 5.1.3-т заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Засгийн газрын 2016 оны 5 дугаар сарын 31-ний өдрийн 295 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан "Эрчим хүчний аудит хийх журам"-ыг 1 дүгээр хавсралт, "Эрчим хүчний аудитын байгууллага болон эрчим хүчний мэргэжлийн байгууллагад тавих шаардлага, тэдгээрийг магадлан итгэмжлэх журам"-ыг 2 дугаар хавсралт, "Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийг тодорхойлох, үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийн эрчим хүч хэмнэх хөтөлбөр, төлөвлөгөө, тэдгээрийг боловсруулах аргачлал, хэрэгжилтийг тайлагнах журам"-ыг 3 дугаар хавсралт ёсоор тус тус шинэчлэн баталсугай.

2. Энэ тогтоолоор баталсан журмыг мөрдүүлэх талаар холбогдох арга хэмжээ авахыг Эрчим хүчний зохицуулах хороо (А.Тлейхан), хэрэгжилтэд нь хяналт тавьж ажиллахыг Эрчим хүчний сайд Ц.Даваасүрэн нарт тус тус үүрэг болгосугай.

3. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Журам батлах тухай” Засгийн газрын 2016 оны 5 дугаар сарын 31-ний өдрийн 295 дугаар тогтоолын 1, 2, 4 дүгээр хавсралтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

У.ХҮРЭЛСҮХ

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙД

Ц.ДАВААСҮРЭН

Засгийн газрын 2019 оны 181 дүгээр
тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ АУДИТ ХИЙХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэ журмаар иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эрчим хүчний хэрэглээнд шинжилгээ хийж үр ашгийг тооцох, дүгнэлт гаргах, эрчим хүч хэмнэх талаар зөвлөмж өгөх хараат бус эрчим хүчний аудит (цаашид “аудит” гэх)-ын үйл ажиллагаа, тэдгээртэй холбогдсон харилцааг зохицуулна.

1.2. Энэ журмын 1.1-д заасан үйл ажиллагаанд Эрчим хүч хэмнэлтийн тухай хууль, Эрчим хүчний тухай хууль, Сэргээгдэх эрчим хүчний тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомж, дүрэм журам, стандартыг удирдлага болгоно.

1.3. Магадлан итгэмжлэгдсэн аудитын байгууллага (цаашид “аудитын байгууллага” гэх) болон эрх бүхий аудитор (цаашид “аудитор” гэх) аудитын үйл ажиллагаа явуулна.

1.4. Аудит хийх үйл ажиллагаанд хэрэглэх баримт бичгийн загвар, заавар, маягыг Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл батална.

1.5. Аудитын үйл ажиллагаанд хууль дээдлэх, хараат бус, ёс зүйтэй байх, болон үйлчлүүлэгчийн нууцыг хадгалах зарчмыг баримтална.

Хоёр. Аудитын гэрээ

2.1. Үйлчлүүлэгч болон аудитын байгууллага, аудиторын хооронд байгуулах аудитын үйлчилгээ үзүүлэх гэрээний загварыг Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл батлах бөгөөд аудитын гэрээг бичгээр байгуулна.

2.2. Гэрээнд талуудын эрх, үүрэг, хариуцлага, ажлын хүрээ, тооцооны аргачлал, хэмжилтийн багаж хэрэгсэл, гүйцэтгэх хугацаа, хөлс, үр дүнг хүлээлгэн өгөх, гэрээг дуусгавар болгох болон бусад шаардлагатай асуудлыг тусгана.

2.3. Энэ журмын 2.1-д заасан гэрээний загварт тусгаагүй бусад асуудлыг талууд гэрээ байгуулахдаа холбогдох хуульд заасны дагуу харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр тусгаж болно.

2.4. Гэрээний хэрэгжилттэй холбогдох аливаа асуудлыг талууд тухай бүр авч хэлэлцэх ба гэрээний хэрэгжилтийг талууд хамтран дүгнэсэн байна.

2.5. Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгч болон аудитын байгууллага, аудиторын хооронд байгуулсан гэрээний хэрэгжилтэд Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл хяналт тавьж, гэрээний хэрэгжилтийг дүгнэнэ.

Гурав. Аудитын төрөл

3.1. Аудит нь дараахь гурван төрөлтэй байна:

- 3.1.1. анхан шатны аудит;
- 3.1.2. хэсэгчилсэн аудит;
- 3.1.3. дэлгэрэнгүй аудит;

3.2. Анхан шатны аудит нь үйлчлүүлэгчийн эрчим хүчний хэрэглээний бэлэн байгаа, хялбар авч болох өгөгдөлд суурилах бөгөөд эрчим хүчний хэрэглээ, эрчим хүч хэмнэх нөөц боломж, шууд хэрэгжүүлэх ажил, арга хэмжээг тодорхойлох, нарийвчилсан хэмжилт, судалгаа хийх хэрэгцээ шаардлага, ажлын цар хүрээг тогтоох үйл ажиллагаа байна.

3.3. Хэсэгчилсэн аудит нь анхан шатны аудитын дүгнэлтэд үндэслэх бөгөөд технологийн болон бусад үйл ажиллагаа, тоног төхөөрөмж, барилга байгууламж зэрэг сонгосон тодорхой хэсгийн эрчим хүчний урсгал, тэнцэл, хэрэглээний нарийвчилсан судалгаа, өртөг, зардлын шинжилгээг хийж, хөрөнгө оруулалт, үр ашгийг тооцох үйл ажиллагаа байна.

3.4. Дэлгэрэнгүй аудит нь эрчим хүч хэрэглэдэг бүх тоног төхөөрөмж, үйл ажиллагаа, барилга байгууламжийг хамруулан эрчим хүчний нарийвчилсан судалгаа хийж хэмнэлт, өртгийн тооцоолол бүхий үнэлгээ хийх үйл ажиллагаа байна.

3.5. Эрчим хүч хэмнэлтийн тухай хуулийн 3.1.8-д заасан үүрэг хүлээсэн хэрэглэгч нь энэ журмын 3.1-д заасан аудитыг заавал хийлгэнэ.

Дөрөв. Аудитын үйл ажиллагаа

4.1. Аудитын байгууллага, аудитор тухайн үйлчлүүлэгчтэй хамтран аудит хийх төлөвлөгөө боловсруулах бөгөөд төлөвлөгөө нь аудитын гэрээний хавсралт байна.

4.2. Аудитын үйл ажиллагаа нь дор дурдсан дараалалтай байна:

4.2.1. ажлын байранд үзлэг хийх, үйлчлүүлэгчээс тайлбар, тодруулга авах, ярилцах, ажлын зохион байгуулалтыг төлөвлөх, танилцуулах, үйл ажиллагааг ажиглах, өгөгдөл мэдээлэл цуглуулах, хэмжилт, туршилт, судалгаа, дүн шинжилгээ хийх;

4.2.2. өгөгдөл мэдээллийг боловсруулах, эрчим хүчний хэрэгцээ болон бодит хэрэглээний тэнцэлд шинжилгээ хийх;

4.2.3. эрчим хүчний хэрэглээ нь холбогдох норм, стандарт, харьцуулалтад нийцэж байгаа эсэхийг тодорхойлох;

4.2.4. эрчим хүч хэмнэх нөөц боломж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээг тодорхойлох, хөрөнгө оруулалт, түүний өгөөжийг тооцох;

4.2.5. аудитын дүгнэлт гаргах, аудитын үйл ажиллагааны тайлан боловсруулах;

4.2.6. эрчим хүч хэмнэх талаар зөвлөмж гаргах;

4.2.7. эрчим хүчний үр ашгийг дээшлүүлэх төлөвлөгөө боловсруулах, баталгаажуулах, үйлчлүүлэгчид аудитын тайлан, дүгнэлтийг тайлагнах, зөвлөмжийн хамт хүлээлгэж өгөх.

4.3. Энэ журмын 4.2.7-д заасан төлөвлөгөө нь техник, санхүү, эдийн засгийн хувьд хэрэгжихүйц, үр ашигтай арга хэмжээнүүдийг агуулсан байх ба төлөвлөгөөг үйлчлүүлэгч байгууллагын дарга, захирал, эрчим хүч хэмнэлтийн менежер, эрчим хүчний аудиторуд гарын үсэг зурж баталгаажуулсан байна.

4.4. Аудитын тайланд аудит хийхэд ашигласан судалгаа болон холбогдох нотолгооны материалыг хавсаргана.

Тав. Аудитын үйл ажиллагаанд оролцогч талуудын эрх, үүрэг

5.1. Үйлчлүүлэгч Эрчим хүч хэмнэлтийн тухай хуулийн 10, 11 дүгээр зүйлд зааснаас гадна дараахь эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ:

5.1.1. аудитын үйл ажиллагааг хэвийн явуулах нөхцөл бололцоогоор хангах;

5.1.2. аудитын дүгнэлт, зөвлөмжийн талаар тайлбар өгөхийг шаардах, санал, хүсэлт гаргах;

5.1.3. энэ журмын 4.3-т заасан төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

5.1.4. аудитын үйл ажиллагаатай холбоотой үнэн, зөв тайлбар, тодруулга, өгөгдөл мэдээлэл, баримт бичгийг гаргаж өгөх;

5.1.5. аудиторт өөрийн байгууллагын хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаатай холбогдох дотоод дүрэм, журмыг танилцуулах, мөрдүүлэх;

5.1.6. аудитын байгууллага болон аудитороос аудит хийх явцад танилцсан, цуглуулсан аливаа баримт бичиг, мэдээллийг зөвхөн аудитын үйл ажиллагаанд ашиглах, нууцлалыг хадгалахыг шаардах;

5.1.7. аудитын үйлчилгээний чанар, мэргэшлийн түвшин, үр чадварын талаар Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлөөс явуулсан судалгаанд оролцох;

5.2. Аудитын байгууллага, аудитор Эрчим хүч хэмнэлтийн тухай хуулийн 13.3, 13.4-т зааснаас гадна дараахь эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ:

5.2.1. үйлчлүүлэгчийн техник, тоног төхөөрөмж, технологи, барилга байгууламжийн нөхцөл байдал, үйл ажиллагаатай танилцах;

5.2.2. үйлчлүүлэгчийн холбогдох ажилтнаас аудитын үйл ажиллагаатай холбоотой үнэн зөв тайлбар, тодруулга, өгөгдөл мэдээлэл, баримт гаргуулж авах;

5.2.3. аудитын явцад үйлчлүүлэгчийн хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаатай холбогдох дотоод дүрэм, журмыг мөрдөх;

5.2.4. аудитын явцад танилцсан, цуглуулсан аливаа баримт бичиг, мэдээллийг зөвхөн аудитын үйл ажиллагаанд ашиглах, нууцлалыг хадгалах;

5.2.5. аудитын үнэлэлт, дүгнэлт, зөвлөмж, эрчим хүчний үр ашгийг дээшлүүлэх төлөвлөгөөг хууль тогтоомжид нийцүүлэн баримт нотолгоонд үндэслэн гаргах;

5.2.6. аудитын дүгнэлт, зөвлөмжийн талаар үйлчлүүлэгчийн хүсэлтээр тайлбар өгөх, санал, хүсэлтийг хүлээн авч зөвшилцөх;

5.2.7. гүйцэтгэсэн аудитын мэдээг тухай бүр батлагдсан загварын дагуу Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлд ирүүлэх;

5.2.8. аудитын эрх, магадлан итгэмжлэлийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагааны тайланг Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлд жил бүрийн 2 дугаар сарын 1-ний дотор тайлагнах.

Зургаа. Бусад

6.1. Аудитын байгууллага болон аудиторын хууль бус үйл ажиллагаа, ёс зүйн хэм хэмжээтэй холбоотой үйлчлүүлэгчээс гаргасан гомдол, хүсэлтийг Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл шийдвэрлэнэ.

6.2. Энэ журмын 6.1-д заасан Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлийн гаргасан шийдвэрийг талууд эс зөвшөөрсөн тохиолдолд шүүхэд гомдол гаргаж болно.

Засгийн газрын 2019 оны 181 дүгээр
тогтоолын 2 дугаар хавсралт

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА БОЛОН ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГАД ТАВИХ ШААРДЛАГА, ТЭДГЭЭРИЙГ МАГАДЛАН ИТГЭМЖЛЭХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэ журмын зорилго нь эрчим хүчний аудитын байгууллага (цаашид “аудитын байгууллага” гэх) болон эрчим хүчний үр ашгийн үйлчилгээ үзүүлэх мэргэжлийн байгууллага (цаашид “мэргэжлийн байгууллага” гэх)-д тавих шаардлагыг тодорхойлж, тэдгээрийг магадлан итгэмжлэх, магадлан итгэмжлэлийн хугацааг сунгах, хүчингүй болгохтой холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2. Энэ журмын 1.1-д заасан үйл ажиллагаанд Эрчим хүч хэмнэлтийн тухай хууль, Эрчим хүчний тухай хууль, Сэргээгдэх эрчим хүчний тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг удирдлага болгоно.

Хоёр. Магадлан итгэмжлэл хүсэгчид тавих шаардлага

2.1. Эрчим хүч хэмнэлтийн тухай хуулийн 13, 14 дүгээр зүйлд заасан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх зорилгоор энэ журамд заасан шаардлагыг хангасан аж ахуйн нэгжид Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлөөс магадлан итгэмжлэл олгоно.

2.2. Эрчим хүчний аудитын үйл ажиллагааг эрхлэх магадлан итгэмжлэл хүсэгч аж ахуйн нэгж нь дараахь шаардлагыг хангасан байна:

2.2.1. Монгол Улсад бүртгэлтэй хуулийн этгээд байх;
2.2.2. эрчим хүчний гурваас доошгүй аудитор болон инженер, эдийн засагч ажилтантай байх;

2.2.3. аудиторууд нь бусад байгууллагад аудитороор хавсран, хослон ажил эрхэлдэггүй байх;

2.2.4. эрчим хүчний аудитын үйл ажиллагаа явуулахад шаардлагатай тоног төхөөрөмж, програм хангамж, хэмжүүрийн болон бусад багаж хэрэгсэл (Ультрасоник урсгал хэмжигч, эрчим хүчний чанарын анализатор, цахилгаан эрчим хүчний үзүүлэлтүүдийг хэмждэг мультметр, даралтын хэмжүүр, температур хэмжигч, чийгшилт хэмжигч, мэдрэгчийн хамт, дулааны камер, агаарын урсгал хэмжигч, шаардлагатай бусад тоног төхөөрөмж)-тэй байх;

2.2.5. хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн журамтай байх.

2.3. эрчим хүчний үр ашгийн үйлчилгээ үзүүлэх мэргэжлийн байгууллагын магадлан итгэмжлэл хүсэгч аж ахуйн нэгж нь дараахь шаардлагыг хангасан байна:

2.3.1. Монгол Улсад бүртгэлтэй хуулийн этгээд байх;
2.3.2. эрчим хүч эсхүл барилгын чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлдэг байх;

2.3.3. эрчим хүчний барилга угсралт, шугам сүлжээ барьж байгуулах эсхүл, барилга байгууламжийн угсралт, өргөтгөл, шинэчлэлийн ажлын хүрээнд үйл ажиллагаа эрхлэх, зураг төсөл боловсруулах чиглэлээр ажиллах тусгай зөвшөөрөлтэй байх;

2.3.4. аудитаар баталгаажуулсан санхүүгийн сүүлийн 3 жилийн тайлангийн дүнгээр цэвэр эргэлтийн хөрөнгийн хувийн жин нь 25 хувиас багагүй байх;

2.3.5. энэ журмын 2.3.3-т заасан тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд сүүлийн 2 жилд ажил, үйлчилгээ гүйцэтгэсэн байх;

2.3.6. хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн журамтай байх.

Гурав. Магадлан итгэмжлэл олгох

3.1. Энэ журмын 2 дугаар зүйлд заасан шаардлагыг хангасан аж ахуйн нэгж өргөдлөө Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлд гаргана.

3.2. Энэ журмын 2.2-т заасан хүсэлт гаргагч нь өргөдөлдөө дараахь баримт бичгийн нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбарыг хавсаргана:

3.2.1. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ;

3.2.2. энэ журмын 2.2.2-т заасан шаардлагыг хангасныг нотлох баримт бичиг;

3.2.3. энэ журмын 2.2.4-т заасан тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, програм хангамжийн танилцуулга, техникийн паспорт, фото зураг, тэдгээрийг өөрийн хөрөнгөд бүртгэсэн бүртгэл, түрээсийн гэрээ;

3.2.4. энэ журмын 2.2.5-д заасан хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн журам;

3.2.5. хэрэв өмнө нь эрчим хүчний аудитын үйл ажиллагаа явуулж байсан бол хийж хэрэгжүүлсэн эрчим хүчний аудитын тайлан, гэрээ дүгнэсэн акт;

3.2.6. магадлан итгэмжлэл хүсэгч нь тухайн ажлыг эрхлэх шаардлагыг хангаж буй эсэхээ дүгнэж, байгууллагын сул ба давуу талаа тодорхойлж, үйл ажиллагаандаа хийсэн өөрийн үнэлгээний тайлан.

3.3. Эрчим хүчний аудиторын үйл ажиллагааны чиглэлийг харгалзан магадлан итгэмжлэлийг үйлдвэрлэл, үйлчилгээний болон барилгын гэсэн төрлөөр олгоно.

3.4. Энэ журмын 2.3-т заасан хүсэлт гаргагч нь өргөдөлдөө дараахь баримт бичгүүдийн нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбарыг хавсаргана:

3.4.1. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ;

3.4.2. аж ахуйн нэгжийн дүрэм, танилцуулга;

3.4.3. энэ журмын 2.3.3-т заасан тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний хуулбар;

3.4.4. эрчим хүч хэмнэлтийн чиглэлээр ажиллах инженер, техникийн ажилтны мэргэжлийн боловсролын гэрчилгээний хуулбар болон ажлын байртай холбоотой бичиг баримт;

3.4.5. энэ журмын 2.3.3-т заасан тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд сүүлийн 2 жилд хийж гүйцэтгэсэн ажлын жагсаалт, гэрээ дүгнэсэн талаарх бичиг баримтын хуулбар;

3.4.6. аудитаар баталгаажуулсан санхүүгийн сүүлийн 3 жилийн тайлан;

3.4.7. магадлан итгэмжлэл хүсэгч нь тухайн ажлыг эрхлэх шаардлагыг хангаж буй эсэхээ дүгнэж, байгууллагын сул ба давуу талаа тодорхойлж, үйл ажиллагаандаа хийсэн өөрийн үнэлгээний тайлан;

3.4.8. хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн журам.

3.5. Энэ журмын 3.2, 3.4-т заасан бүрдүүлбэрийн шаардлагыг хангаагүй бол өргөдлийг хүлээн авсан өдрөөс хойш 10 хоногийн дотор өргөдөл гаргагчид материалыг буцаана.

3.6. Магадлан итгэмжлэл олгогч бүрдүүлбэрийн үнэн зөв байдлыг тодруулах зорилгоор төрийн болон холбогдох бусад байгууллагаас лавлагаа мэдээлэл авч болно.

3.7. Энэ журмын 3.6-д заасан нөхцөл байдал үүссэнээс бусад тохиолдолд магадлан итгэмжлэл олгох эсэх асуудлыг 30 хоногт багтаан Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл шийдвэрлэнэ.

3.8. Шаардлагатай гэж үзвэл магадлан итгэмжлэл олгогч хүсэлт гаргагчийн үйл ажиллагаатай танилцана.

3.9. Магадлан итгэмжлэлийн гэрчилгээний загварыг Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл батлах ба дор дурдсан зүйлийг тусгана:

3.9.1. магадлан итгэмжлэл олгосон байгууллагын нэр;

3.9.2. магадлан итгэмжлэл эзэмшигчийн нэр, хаяг;

3.9.3. магадлан итгэмжлэгдсэн үйл ажиллагааны төрөл;

3.9.4. магадлан итгэмжлэлийн хүчинтэй хугацаа;

3.9.5. магадлан итгэмжлэлийн дугаар болон олгосон он, сар, өдөр;

3.9.6. магадлан итгэмжлэл олгосон байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтны гарын үсэг, тамга, тэмдэг.

Дөрөв. Магадлан итгэмжлэлийн хугацаа, түүнийг сунгах

4.1. Магадлан итгэмжлэлийг 2 жилийн хугацаагаар олгох бөгөөд олгосон өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

4.2. Магадлан итгэмжлэлийн хугацааг сунгуулах өргөдлөө түүний хугацаа дуусахаас 45-аас доошгүй хоногийн өмнө Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлд гаргана.

4.3. Магадлан итгэмжлэлийг 5 хүртэл жилийн хугацаагаар сунгаж болно.

4.4. Магадлан итгэмжлэлийн хугацааг сунгах эсэхийг дараахь шалгуур үзүүлэлтийг үндэслэн шийдвэрлэнэ:

4.4.1. аудитын байгууллагын хувьд 2-оос доошгүй эрчим хүчний аудит, мэргэжлийн байгууллагын хувьд 1-ээс доошгүй эрчим хүч хэмнэх, үр ашгийг дээшлүүлэх ажил гүйцэтгэж, үйлчилгээ үзүүлсэн байх;

4.4.2. аудитор, инженер, техникийн ажилчдыг давтан болон мэргэшүүлэх сургалтад хамруулсан байх;

4.4.3. Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлд ирүүлсэн үйлчлүүлэгчийн сэтгэл ханамжийн судалгаанд хангалттай үнэлгээ авсан байх.

Тав. Магадлан итгэмжлэлийг хүчингүй болгох

5.1. Магадлан итгэмжлэлийг дараахь тохиолдолд хүчингүй болгоно:

5.1.1. магадлан итгэмжлэл авсан хуулийн этгээд өөрөө хүсэлт гаргасан;

5.1.2. магадлан итгэмжлэлийг хууль бусаар олж авсан нь тогтоогдсон, хуулийн этгээд татан буугдсан;

5.1.3. магадлан итгэмжлэлийн дагуу явуулсан үйл ажиллагаатай холбогдон гарсан зөрчлийг арилгуулах талаар Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлөөс өгсөн үүрэг даалгаврыг удаа дараа биелүүлээгүй;

5.1.4. энэ журмын 2.2, 2.3-т заасан шаардлагыг хангахгүй болсон нь тогтоогдсон;

5.1.5. магадлан итгэмжлэлийн хугацаа дууссан буюу энэ журмын 4.2-т заасан хугацаанд сунгуулах өргөдлөө ирүүлээгүй.

5.2. Магадлан итгэмжлэлийг гэсэн, үрэгдүүлсэн, гэмтээсэн, ашиглах боломжгүй шалтгаанаар нөхөн олгуулах хүсэлт гаргасан бол нотлох баримт (хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр зарлуулсан)-ыг үндэслэн Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлийн шийдвэрээр хүчингүй болгож, дахин шинээр олгоно.

Зургаа. Магадлан итгэмжлэгдсэн байгууллагыг
бүртгэх, мэдээллийн сан үүсгэх

6.1. Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл магадлан итгэмжлэгдсэн байгууллагыг бүртгэх, олон нийтэд мэдээлэх ажлыг зохион байгуулж, цахим мэдээллийн сан үүсгэн хөтөлнө.

6.2. Магадлан итгэмжлэгдсэн байгууллага, тэдгээрийн аудитор, инженер, техникийн ажилтны талаарх мэдээллийг энэ журмын 6.1-д заасан цахим мэдээллийн санд байршуулна.

6.3. Магадлан итгэмжлэгдсэн байгууллагын оноосон нэр, үйл ажиллагааны чиглэл, хаяг, бүтэц, аудитор, инженер, техникийн ажилтны бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт орсон, багаж тоног төхөөрөмжийн түрээсийн гэрээний хугацаа дууссан, шинээр байгуулсан бол тухайн байгууллага энэ тухайгаа Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлд 14 хоногийн дотор мэдэгдэнэ.

6.4. Магадлан итгэмжлэлийг хүчингүй болгосон тохиолдолд ажлын 3 өдрийн дотор энэ журмын 6.1-д заасан цахим мэдээллийн санд өөрчлөлт оруулж бүртгэлээс хасна.

6.5. Магадлан итгэмжлэгдсэн аж ахуйн нэгж тухайн жилд магадлан итгэмжлэлийн үйл ажиллагааны чиглэлээр хийсэн ажлын тайланг Эрчим хүчний хэмнэлтийн зөвлөлд дараа жилийн 1 дүгээр сард багтаан ирүүлнэ.

6.6. Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл магадлан итгэмжлэгдсэн байгууллагын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг жил бүр үнэлж, эрэмбэлэх ба энэ тухай мэдээллийг цахим мэдээллийн санд байршуулан олон нийтэд мэдээлнэ.

Долоо. Бусад

7.1. Магадлан итгэмжлэлийн хүрээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа эсэхэд Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл хяналт тавина.

7.2. Магадлан итгэмжлэгдсэн байгууллагын үйл ажиллагааны тайлан, мэдээллийг хэлэлцэн үнэлгээ, дүгнэлт өгөх ажлыг Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл хэрэгжүүлнэ.

7.3. Магадлан итгэмжлэгдсэн байгууллага, тэдгээрийн үйл ажиллагаатай холбоотой маргааныг Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл шийдвэрлэнэ.

7.4. Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлийн гаргасан шийдвэрийг эс зөвшөөрсөн тохиолдолд шүүхэд гомдол гаргаж болно.

Засгийн газрын 2019 оны 181 дүгээр
тогтоолын 3 дугаар хавсралт

ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН ХЭРЭГЛЭГЧИЙГ ТОДОРХОЙЛОХ, ҮҮРЭГ
ХҮЛЭЭСЭН ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ЭРЧИМ ХҮЧ ХЭМНЭХ ХӨТӨЛБӨР,
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТЭДГЭЭРИЙГ БОЛОВСРУУЛАХ АРГАЧЛАЛ,
ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ТАЙЛАГНАХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэ журмын зорилго үүрэг хүлээсэн хэрэглэгч, тэдгээрийн эрх үүргийг тодорхойлох, үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийн эрчим хүч хэмнэх

хөтөлбөр, төлөвлөгөө боловсруулах, хэрэгжилтийг тайлагнах, тэдгээртэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2. Энэ журмын 1.1-д заасан үйл ажиллагаанд Эрчим хүч хэмнэлтийн тухай хууль, Эрчим хүчний тухай хууль, Сэргээгдэх эрчим хүчний тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг удирдлага болгоно.

1.3. Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийн эрчим хүч хэмнэх үйл ажиллагаанд ашиглах баримт бичгийн загвар, заавар, аргачлал, маягтыг Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл батална.

Хоёр. Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийг тодорхойлох, бүртгэх

2.1. Эрчим хүч хэмнэлтийн тухай хуулийн 3.1.8-д заасны дагуу Засгийн газраас тогтоосон босго хэмжээнээс давсан эрчим хүчний жилийн хэрэглээтэй иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг тодорхойлж, үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчээр бүртгэх, мэдэгдэх чиг үүргийг Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл хэрэгжүүлнэ.

2.2. Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийг дараахь байдлаар ангилна:

2.2.1. барилга байгууламж өмчлөгч, эзэмшигч иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага;

2.2.2. эрчим хүч хэрэглэгч;

2.2.3. эрчим хүчний үйлдвэрлэл, дамжуулалт, түгээлтийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага.

2.3. Энэ журмын 2.2.1-д заасан этгээд нь дараахь төрөлтэй байна:

2.3.1. төрийн болон орон нутгийн төсөвт байгууллага;

2.3.2. бусад иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага.

2.4. Энэ журмын 2.2.2-т заасан этгээд нь дараахь төрөлтэй байна:

2.4.1. уул уурхайн (олборлолт, боловсруулалт) чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага;

2.4.2. бусад үйлдвэр, аж ахуйн нэгж, байгууллага.

2.5. Энэ журмын 2.2.3-т заасан этгээд нь дараахь төрөлтэй байна:

2.5.1. эрчим хүч үйлдвэрлэгч;

2.5.2. эрчим хүч дамжуулагч;

2.5.3. эрчим хүч түгээгч.

2.6. Дараахь мэдээллийг үндэслэн үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийн жилийн эрчим хүчний хэрэглээг тодорхойлж бүртгэнэ:

2.6.1. эрчим хүч үйлдвэрлэгч компанийн эрчим хүчний эх үүсвэрийн дотоод хэрэгцээний эрчим хүч, дамжуулах, түгээх компанийн эрчим хүчний дамжуулалт, түгээлтийн алдагдлын талаар Эрчим хүчний зохицуулах хороонд ирүүлсэн албан ёсны тайлан, мэдээнд тусгасан хувь, хэмжээ;

2.6.2. энэ журмын 2.6.1-д зааснаас бусад хэрэглэгчийн хувьд Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлийн хүсэлтээр эрчим хүчээр хангагч байгууллагаас албан ёсоор ирүүлсэн эрчим хүчний хэрэглээний тоо, хэмжээ.

2.7. Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийн эрчим хүчний хэрэглээний босго хэмжээг Засгийн газар 3 жил тутамд шинэчлэн тогтооно.

2.8. Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчээр бүртгэснийг тухайн иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлөөс албан ёсоор мэдэгдэнэ.

2.9. Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөл дараахь үндэслэлээр үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийг бүртгэлээс хасна:

2.9.1. эрчим хүчний хэмнэлтийн арга хэмжээг хэрэгжүүлсний үр дүнд эрчим хүчний жилийн хэрэглээ нь Засгийн газраас тогтоосон босго хэмжээнээс буурсан;

2.9.2. эрчим хүчээр хангагч байгууллагаас ирүүлсэн мэдээлэл буруу эсхүл, хэрэглээний бүтцэд өөрчлөлт орсон;

2.9.3. эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр татан буулгасан, дампуурсан.

2.10. Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийг энэ журмын 2.9-д зааснаас бусад тохиолдолд үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийн бүртгэлээс хасахгүй.

Гурав. Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийн эрх, үүрэг

3.1. Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгч дараахь үүрэгтэй:

3.1.1. эрчим хүч хэмнэлтийн чиг үүргийг хариуцан ажиллах Эрчим хүч хэмнэлтийн менежерийг мэдэгдэл авснаас хойш 3 сарын дотор томилон ажиллуулах;

3.1.2. эрчим хүчний хэрэглээ, энергийн урсгалыг (баланс) тодорхойлох зорилгоор хэмжүүржүүлэх;

3.1.3. бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, эрчим хүчний хэрэглээний мэдээллийг холбогдох маягт, загварын дагуу гаргаж, 6 сарын дотор Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлд хүргүүлэх;

3.1.4. эрчим хүч хэмнэлтийн менежерийг томилсон, чөлөөлсөн талаар Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлд 14 хоногийн дотор бичгээр мэдэгдэх;

3.1.5. эрчим хүч хэмнэлтийн менежерийг сургалтад хамруулах хүсэлтийг эрчим хүч хэмнэлтийн менежерийг томилсноос хойш 14 хоногийн дотор Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлд ирүүлэх;

3.1.6. эрчим хүч хэмнэлтийн менежерийг ажиллах нөхцөл, бололцоогоор хангах;

3.1.7. эрчим хүчний анхан шатны аудитыг 18 сарын дотор, цаашид хэсэгчилсэн эсхүл, дэлгэрэнгүй аудит хийлгэх ба аудит хоорондын хугацаа 36 сараас хэтрэхгүй байх;

3.1.8. энэ журмын 2.2.1-д заасан ангилалд багтсан үүрэг хүлээсэн хэрэглэгч нь барилгын эрчим хүчний хэрэглээний гэрчилгээг 12 сарын дотор эрчим хүчний анхан шатны аудит хийлгэх замаар авах, нэгж талбайд ногдох эрчим хүчний хэмжээ нь тогтоосон босго хэмжээнээс давсан бол цаашид хэсэгчилсэн эсхүл, дэлгэрэнгүй аудит хийлгэх ба аудит хоорондын хугацаа 36 сараас хэтрэхгүй байх;

3.1.9. эрчим хүч хэмнэх хөтөлбөр, эрчим хүчний үр ашгийг дээшлүүлэх төлөвлөгөөний хүрээнд тухайн жилд хэрэгжүүлэх арга хэмжээг баталж, хэрэгжүүлэх, үр дүнг тайлагнах.

3.2. Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгч байгууллагын үйл ажиллагааны онцлог болон ажлын эзлэхүүнийг харгалзан эрчим хүчний хэмнэлтийн нэгж, баг ажиллуулах, менежерийн тоог нэмэх, хэд хэдэн барилга байгууламжийн дунд нэг менежер ажиллуулж болно.

3.3. Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгч энэ журмын 3.1.7, 3.1.8-д заасан хугацааг дараахь нөхцөл байдал үүссэн тохиолдолд нэг удаа 12 хүртэл сарын хугацаагаар хойшлуулж болно:

3.3.1. байгалийн гамшиг, давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас үйл ажиллагаа нь түр хугацаагаар хэсэгчлэн эсхүл, бүрэн зогссон;

3.3.2. үйл ажиллагаанд нь томоохон өөрчлөлт орсон эсхүл, засвар үйлчилгээ, өргөтгөл хийж байгаа;

3.3.3. үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчээр бүртгэгдсэнээс хойш нэг жилийн дотор барилга, байгууламж, тоног төхөөрөмжийг өөр байршилд шилжүүлэхээр төлөвлөсөн;

3.3.4. үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчээр бүртгэгдсэнээс хойш үйл ажиллагаа түр зогссон нь хангагч байгууллагын ирүүлсэн мэдээ, хяналт, шалгалтаар нотлогдсон бол үйл ажиллагааг сэргээх хүртэлх хугацаанд.

Дөрөв. Эрчим хүч хэмнэх хөтөлбөр, төлөвлөгөө
боловсруулах аргачлал

4.1. Эрчим хүч хэмнэх хөтөлбөр нь үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийн эрчим хүчний хэрэглээнд хийсэн аудитын тайлан, зөвлөмжийн дагуу боловсруулж, дараагийн аудит хийлгэх хүртэлх хугацаанд эрчим хүч хэмнэх чиглэлээр хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны зорилго, зорилт, төлөвлөлт, хүрэх үр дүнг санхүүгийн нөөцийн хамт тусгасан баримт бичиг байна.

4.2. Энэ журмын 4.1-д заасан хөтөлбөрт үүрэг хүлээсэн хэрэглэгчийн дарга, захирал, эрчим хүч хэмнэлтийн менежер, эрчим хүчний аудиторуд гарын үсэг зурж, хамтран баталгаажуулсан эрчим хүчний үр ашгийг дээшлүүлэх төлөвлөгөөнд оруулсан арга хэмжээнүүдийг заавал тусгана.

4.3. Эрчим хүч хэмнэх хөтөлбөрийг дараахь зүйлийг үндэслэн боловсруулна:

4.3.1. эрчим хүчний аудитын байгууллага эсхүл, аудиторын тухайн хэрэглэгчийн эрчим хүчний хэрэглээнд хийсэн аудитын тайлан, эрчим хүч хэмнэх зөвлөмж;

4.3.2. байгууллагын бизнес төлөвлөгөө, хөгжлийн стратегийн баримт бичиг.

4.4. Эрчим хүч хэмнэх хөтөлбөрт дараахь зүйлсийг гүйцэтгэх хугацааны хамт тусгана:

4.4.1. нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлд ногдох эрчим хүчний зарцуулалтын дүн шинжилгээ;

4.4.2. дүн шинжилгээнд үндэслэн тодорхойлсон хөтөлбөрийн зорилго, зорилт;

4.4.3. зорилго, зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, санхүүжилтийн хэмжээ, эх үүсвэр;

4.4.4. энэ журмын 4.4.3-т заасан арга хэмжээ бүрт хийсэн үр ашгийн урьдчилсан үнэлгээ.

4.5. Эрчим хүч хэмнэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх жилийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа дараахь зүйлсийг харгалзана:

4.5.1. эрчим хүч хэмнэх чиглэлээр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний техникийн боломж, эдийн засгийн үр ашигтай байдал;

4.5.2. эрчим хүч хэмнэх арга хэмжээг хэрэгжүүлэх санхүүгийн боломж.

4.6. Эрчим хүчний үнэ цэнэ, түүнийг хэмнэх ач холбогдлыг ойлгуулж, албан хаагчдын дадал зуршил, зан үйлийг өөрчлөхөд чиглэсэн сургалт явуулах талаар эрчим хүч хэмнэх төлөвлөгөөнд тусгана.

Тав. Мэдээлэх, тайлагнах

5.1. Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгч дараахь баримт бичгийг баталгаажуулан дор дурдсан хугацаанд Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлд хүргүүлнэ:

5.1.1. эрчим хүч хэмнэх ажлын жилийн төлөвлөгөөг өмнөх оны 12 дугаар сарын 1-ний өдрийн дотор;

5.1.2. эрчим хүч хэмнэх хөтөлбөр, төлөвлөгөөний тухайн жилийн тайланг Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлөөс баталсан загвар, маягтын дагуу дараа оны 3 дугаар сарын 1-ний өдрийн дотор.

5.2. Энэ журмын 5.1-д заасан тайлан, төлөвлөгөөнд тухайн байгууллагын удирдлага, эрчим хүч хэмнэлтийн менежер гарын үсэг зурж баталгаажуулсан байна.

5.3. Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгч нь эрчим хүчний аудитын тайланг тухай бүр 14 хоногийн дотор Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлд хүргүүлнэ.

Зургаа. Бусад

6.1. Энэ журмыг биелүүлээгүй үүрэг хүлээсэн хэрэглэгч нь Эрчим хүч хэмнэлтийн тухай хуулийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

Хаяг:

“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакц,
Улаанбаатар-14201, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medelel@parliament.mn

Утас: 262420

Хэвлэлийн хуудас: 1.5

Индекс: 200003